

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

jong kind onder een ziekenhuisopname aangrijpend wordt verbeeld. Dankzij Bowlby neemt men tegenwoordig het kind samen met zijn moeder op.

In *John Bowlby and attachment theory* komen de basisopvattingen van de gehechtheidstheorie ruim aan bod. In een notendop samengevat luiden deze als volgt. Het kind zoekt de nabijheid van één persoon voor wie het de voorkeur heeft, meestal de eigen moeder (monotropisme). Voor elk kind is de gehechtheidspersoon de veilige basis en het vertrekpunt voor nieuwsgierigheid en exploratie. Wanneer de band met de gehechtheidspersoon bedreigd of verbroken wordt, ontstaat bij het kind een heftig protest. Gehechtheid ontwikkelt zich procesmatig. De periode van zes maanden tot vier jaar is een kritische periode voor het ontstaan van gehechtheid en de capaciteit om stabiele relaties te vormen. Veilige gehechtheid is een blijvende noodzaak gedurende het hele leven. Afhankelijkheid is geen kinderlijke eigenschap maar een universeel, levenslang menselijk gegeven dat niet genegeerd mag worden. Het niet tot stand komen van een veilige gehechtheid kan leiden tot onveilige gehechtheidsstrategieën, zoals vermijdende, ambivalente en gedesorganiseerde gehechtheid. Onveilige gehechtheidsstrategieën dragen bij tot het mislukken van de partnerrelatie, gebrek aan sociale competentie en het optreden van ernstige psychopathologie. Veilige gehechtheid is een voorspeller van psychische gezondheid. Uit later onderzoek blijkt dat er een relatie is tussen de kwaliteit van de gehechtheid en de capaciteit tot zelfreflectie (mentaliseren,

reflectief functioneren), het autobiografisch geheugen, de narratieve bekwaamheid en de affectregulatie. De gehechtheidsstrategieën worden op deze manier ook intergeneratieel overgedragen. Voor de praktijk is het ontwikkelen van een veiliger gehechtheid van groot belang. In psychotherapie is de therapeutische situatie bedoeld als een veilige basis waar de gehechtheidsstrategie van de patiënt tot uitdrukking komt en geëxploreerd kan worden, zodat verdere groei naar veilige gehechtheid mogelijk wordt. De patiënt wordt geholpen bij het voelen en verwoorden van boosheid, ontgoocheling en verdriet na verlies en separatie. Een succesvolle therapie kan ertoe leiden dat de patiënt een betere integratie en coherentie verwerft binnen zichzelf en in zijn intieme relaties. Zo worden benigne cycli op gang gebracht, iets wat ook tot stand kan komen bij relatief kortdurende psychotherapieën.

Verder wordt het werk van Bowlby in relatie geplaatst met de bijdragen van Klein, Winnicott, Kohut en Fonagy. In de epiloog schrijft de auteur, Jeremy Holmes, een mooie afscheidsbrief aan Bowlby, analoog aan wat in de nieuwe Dynamic Interpersonal Therapy (DIT) gebeurt.

Aan het einde van het boek vindt de lezer een verklarende woordenlijst van de belangrijkste concepten en een indrukwekkende bibliografie. Het boek belicht de grondlegger maar biedt vooral een beknopt overzicht van de gehechtheidstheorie en de laatste ontwikkelingen op dit terrein. Voor wie al met dit denkmodel vertrouwd is, is dit boek wellicht te oppervlakkig.

Rectificatie

In de bespreking van Gabriele Junkers' *The empty couch* door Ida Lounsky (nummer 2014-4, p. 315) is weggevallen dat het stuk is vertaald door *Christine Franckx*.